

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **G.**, s.r.o., L.16, B., IČO: X., zast. JUDr. M.V., advokátom so sídlom P.2, B. proti žalovanému: **S.z. r. b.**, a.s., Š. 27, P.O.BOX X., B., IČO:X. ,zast. JUDr. M.J., advokátom so sídlom D.15/A, B., o zaplatenie 8 370 000,- Sk istiny s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. júla 2006, č.k.: 61 Cb 63/99-312, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 24. júla 2006, č.k.: 61 Cb 63/99-312 sa **z r u š u j e** a vec sa **v r a c i a** tomuto na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 24. júla 2006, č.k.: 61 Cb 63/99-312 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 8 370 000,- Sk istiny, úrok z omeškania vo výške 16,2% p.a. zo sumy 4 059 201,06,- Sk od 26. septembra 1998 do 21. augusta 2000, úrok z omeškania vo výške 16,2% p.a. zo sumy 8 370 000,- Sk od 22. augusta 2000 do zaplatenia a trovy konania 377 903,- Sk zo zaplateného súdneho poplatku a trovy právneho zastúpenia vo výške 264 264,- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca žalobou z 5. augusta 1999 sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 4 059 201,06,- Sk s 18,6% úrokom z omeškania od 3. septembra 1998 do zaplatenia z titulu nesplnenia povinnosti z bankovej záruky za úver poskytnutý tretej osobe – dlžníkovi žalobcu a trov konania.

Uznesením č.k.: 61 Cb 63/99-99 prvostupňový súd na návrh žalobcu zo 6. septembra 2001 pripustil zmenu petitu žaloby tak, že žalovaný má byť zviazaný na zaplatenie

8 370 000,- Sk istiny s prísl. Žalovaný 19. decembra 1995 podpísal vyhlásenie o bankovej záruke v prospech pôvodného žalobcu – V., a.s. B., ktorá zmluvou o postúpení pohľadávky postúpila pohľadávku spoločnosti G., s.r.o. B. formou záručnej listiny č. ME 002583. V záručnej listine žalovaný vyhlásil, že zaplatí žalobcovi zostatok istiny nesplateného úveru, vyplývajúceho z Úverovej zmluvy č. 1/1996/EXIM zo 16. februára 1996 a jej dodatkov v prípade, že ho nezaplatí dlžník (P., s.r.o., S.N. V.), za ktorého bola vystavená banková záruka, a to maximálne do výšky 90% nesplatenej istiny. Na zabezpečenie bankovej záruky bola medzi žalovaným a dlžníkom žalobcu uzatvorená Mandátna zmluva č. ME 002582 16. februára 1996 v znení jej dodatkov č. 1-3.

Keďže dlžník žalobcu si svoje záväzky z Úverovej zmluvy neplnil, žalobca 30. júna 1998 vyzval dlžníka na zaplatenie celého zvyšku dlhu v sume 10 051 065,90,- Sk. Istina predstavovala sumu 9 300 000,- Sk. Dlžník dlh nesplatil, a preto žalobca 27. júla 1998 vyzval žalovaného na plnenie záväzku z bankovej záruky v lehote 30 dní. Žalovaný sa rozhodol neplniť, pretože žalobca si nesplnil povinnosti určené čl. III bod 3/ záručnej listiny.

Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobca porušil čl. III bod 3/ záručnej listiny aj pri vystavovaní dodatku č. 4 k Úverovej zmluve, ktorý bol podpísaný 6. marca 1997. Žalobca si nevyžiadal písomný súhlas žalovaného k jeho podpísaniu a žalovaný sa o ňom dozvedel až v súvislosti s výzvou žalobcu na plnenie.

Žalovaný namietol zmenu v osobe veriteľa, vzniesol námietku premlčania, spochybnil údaje v notárskej zápisnici, ktorou bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok – výpis z obchodného registra uvádza iné údaje o postupníkovi. Namietol taktiež výšku uplatneného úroku z omeškania, poukázal na dodatok č. 7/2000 k Úverovej zmluve, ktorým bol stanovený úrok z omeškania vo výške 0%.

Súd prvého stupňa považoval za nesporné, že žalovaný na základe žiadosti právneho predchodcu spoločnosti M.T. K., s.r.o., S.N. V. a stanovisko žalobcu záručnou listinou č. ME 002583 z 19.12.1995 podľa § 313 a nasl. Obch. zák. vyhlásil, že zaplatí žalobcovi zostatok istiny nesplateného úveru maximálne do výšky 90%, ak ho nezaplatí jeho dlžník na základe úverovej zmluvy, ktorá bude uzatvorená.

Dňa 16. februára 1996 uzatvorili žalobca a spoločnosť M.T. K., s.r.o., S.N. V. ako dlžník Úverovú zmluvu č. 1/1996/EXIM na sumu 10 700 000,- Sk. Dlžník poskytnutý úver nesplácal, a preto ho žalobca vyzval na plnenie záväzku v celkovej sume 10 051 065,90,- Sk, pričom istina predstavuje sumu 9 300 000,- Sk.

Žalobca 27. júla 1998 vyzval žalovaného na plnenie záväzku z bankovej záruky článku II, bod 1 a/ záručnej listiny v rozsahu 60% v lehote 30 dní. Žalovaný rozhodnutím

z 5. decembra 1998 a 29. januára 1999 odmietol plnenie z bankovej záruky. Listom zo 4. júla 2000 žalobca vyzval žalovaného na plnenie celého zostatku nesplatenej istiny vo výške 90% t.j. 8 370 000,- Sk, čo žalovaný listom z 22. decembra 2000 odmietol.

Prvostupňový súd posúdil námietku premlčania. Žalobca podal žalobu 5. augusta 1999 a návrh na jej rozšírenie 6. septembra 2001. Žalobcovi začala plynúť premlčacia lehota 10. júla 1998 a uplynula by 10. júla 2002. Žalobca 21. februára 2001 podal na Krajskom súde v Košiciach návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka, čo súd prvého stupňa vyhodnotil ako právny úkon v dôsledku ktorého prestala plynúť premlčacia lehota (§ 402 Obch. zák.), a preto uplatnená námietka je podľa názoru prvostupňového súdu nedôvodná. Prvostupňový súd preskúmal čl. II Zmluvy o postúpení pohľadávok a zistil, že jeho obsahom je odplata za postúpenie pohľadávok podľa Zmluvy o prevode portfólia – čo podľa § 524 a nasl. Obč. zákonníka nie je zákonnou náležitosťou zmluvy, a preto nesprávne uvedenie zloženia spoločnosti postupníka je iba chybou, nespôsobuje však ani relatívnu neplatnosť tejto časti zmluvy.

Záručná listina ME 002583 neobsahuje ustanovenie, že postúpenie pohľadávok je možné iba so súhlasom žalovaného. Preto neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 525 ods. 2 Obč. zák., podľa ktorého nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

Postúpenie pohľadávky neodporuje ani ustanoveniu § 318 Obch. zák.

Ďalej súd prvého stupňa preskúmal záručnú listinu a Zásady S.z. r. b. a zistil, že používa termín zmena Úverovej zmluvy resp. zmena v úverovom vzťahu. Prvostupňový súd mal zato, že je potrebné rozlišovať pojem zmena Úverovej zmluvy resp. úverového vzťahu a dodatok k zmluve, ktorý môže byť zmenou úverového vzťahu, ale tiež taktne zmenou nemusí byť.

Obsahom dodatku č. 4 k Úverovej zmluve je aktualizácia čísla poistnej zmluvy pri nezmenených poistných hodnotách a trvaní vinkulácie do doby splatenia úveru. Obsahom dodatku č. 5 k Úverovej zmluve je konštatovanie, že došlo k zmene v osobe konateľa dlžníka. Dodatkami č. 4 a č. 5 nedošlo k zmene Úverovej zmluvy a ani k zmene v úverovom vzťahu.

Žalovaný preukázal, že v roku 1996 bola priemerná úroková miera 15,20% a žalobca podľa § 369 ods. 1 Obch. zák. v spojení s ust. § 502 Obch. zák. môže požadovať úrok z omeškania vo výške 16,2% p.a.

Na plnenie podľa čl. II bod 1/ záručnej listiny bol žalovaný žalobcom vyzvaný 27. júla 1998. Lehota na plnenie žalovanému začala plynúť 25. augusta 1998 a skončila 25. septembra

1998. Žalovaný sa teda dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku v sume 4 059 201,- Sk 26. septembra 1998.

Na plnenie podľa č. II bod 1b/ bol žalovaný vyzvaný žalobcom výzvou doručenou 21. júla 2000 žalovanému. Žalovanému 30dňová lehota na plnenie celého peňažného záväzku v sume 8 370 000,- Sk uplynula 21. augusta 2000.

Prvostupňový súd preto žalobe žalobcu ako dôvodnej vyhovel a priznal mu i náhradu trov konania podľa ust. § 142 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil a žalobu zamietol, pričom mu priznal náhradu trov konania z týchto dôvodov:

Prvostupňový súd nesprávne posúdil námietku premlčania vznesenú žalovaným. Súd prisvedčil žalovanému, že premlčacia lehota začala plynúť 10. júla 1998 a uplynula 10. júla 2002. V danom prípade premlčacia doba neprestala plynúť 21. februára 2001 podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka žalobcom, pretože takýto vplyv má až podanie prihlášky v konkurznom konaní. Preto žalovaný sa opätovne dovoľáva námietky premlčania.

Žalovaný ďalej poukázal na záručnú. listinu, ktorá nerozlišuje medzi podstatnými a nepodstatnými zmenami Úverovej zmluvy a ustanovuje striktnú povinnosť veriteľa vyžiadať si od S.z. r. b. písomný súhlas so všetkými zmenami úverovej zmluvy okrem prípadov zmeny úrokovej sadzby a režimu splátok (prolongácie) na základe žiadosti dlžníka.

Dodatky č. 4 a č. 5 k Úverovej zmluve neriešili zmenu úrokovej sadzby a ani zmenu režimu splátok, a preto si uvedené zmeny Úverovej zmluvy vyžadovali súhlas S. z. r. b. Nepochybne tým došlo k porušeniu čl. III bod 3 záručnej listiny zo strany žalobcu, a preto sa žalovaný opätovne dovoľáva svojho práva v zmysle čl. II bod 2 záručnej listiny neplniť zo záručnej listiny.

Nadalej poukazuje, že v konaní nebolo preukázané platné postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu. Zmluva o postúpení pohľadávky bola žalobcom preukazovaná, ale táto nebola žalovanému zo strany žalobcu predložená v úplnom rozsahu. Súčasťou Zmluvy o postúpení pohľadávky je aj Zmluva o prevode portfólia, ktorá žalovanému doteraz nebola predložená. Rovnako žalovanému nebola predložená ani Sprievodná listina k Zmluve o prevode portfólia. Žalovaný mal možnosť sa oboznámiť s týmito dokladmi až po vynesení rozsudku tým, že bol nahliadnuť do spisu.

Žalovaný poukázal na nesprávnosť v Zmluve o postúpení pohľadávok, v ktorej sa uvádza, že spoločnosť G.C. F. S., INC je jediným spoločníkom postupníka, teda

spoločnosti G., s.r.o. B., čo je v rozpore s výpisom z obchodného registra žalobcu, keďže spoločnosť G.C. F. S. INC nebola a ani nie je spoločníkom žalobcu.

Žalovaný považuje postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu za neplatné.

Žalovaný namieta i hrubé porušenie zásady zákonnosti procesného konania – nevykonanie požadovaného dôkazu zo strany súdu.

Žalobca sa písomne k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie podľa ust. § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 písm. e/ OSP a dospel k názoru, že odvolaniu žalovaného je potrebné vyhovieť z týchto dôvodov:

Žalovaný počas konania na súde prvého stupňa, rovnako i v odvolaní vzniesol námietku premlčania. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu, že žalobca tým, že podal 21. februára 2001 na Krajskom súde v Košiciach návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok svojho dlžníka, vykonal taký právny úkon, ktorý je potrebný považovať za úkon v zmysle § 402 Obch. zák., a preto námietka premlčania vznesená žalovaným nie je dôvodná.

Odvolací súd poukazuje na ust. § 322 ods. 1 v spojitosti s ust. § 310 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorých sa práva z bankovej záruky premlčujú. Pri premlčaní práva veriteľa voči banke platí zásada, že premlčanie nemôže nastať skôr ako dôjde k premlčaniu zabezpečenej pohľadávky. Prvostupňový súd správne konštatoval, že žalobcovi začala plynúť štvorročná premlčacia lehota 10. júla 1998 a uplynula by 10. júla 2002.

Prvostupňový súd postupoval pri skúmaní vznesenej námietky nesprávne, keď za právny úkon, s ktorým sa spája prerušenie premlčacej lehoty, považoval podanie návrhu žalobcu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka.

Podľa ust. § 20 ods. 7 ZKV prihláška pohľadávky má pre plynutie premlčacej lehoty a zánik práva rovnaké účinky ako uplatnenie práva na súde. Veritelia dlžníka prihlásia svoje pohľadávky v lehote určenej v uznesení o vyhlásení konkurzu, a to sa vzťahuje aj na veriteľov, ktorí podali návrh na vyhlásenie konkurzu (§ 20 ods. 1 ZKV). Prvostupňový súd na vyššie citované ustanovenia § 20 ods. 1 a 7 ZKV neprihliadol, a preto právne nesprávne odvodil vplyv podania návrhu na vyhlásenie konkurzu pre plynutie premlčacej lehoty. Pre posúdenie námietky premlčania je potrebné aby súd prvého stupňa zistil na príslušnom súde, či bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka M.T. K., s.r.o. S.N. V.. Ak bol, či pôvodný žalobca resp. žalobca si prihlásil svoju pohľadávku prihláškou; v prípade, že tak urobil,

prvostupňový súd musí zistiť deň, kedy sa tak stalo. Rovnako bude úlohou prvostupňového súdu zistiť, či konkurz už nebol skončený. Prvostupňový súd ďalej neskúmal, či žalobca G., s.r.o. B. je konkurzným veriteľom v prípade, že pôvodný žalobca si svoju pohľadávku prihlásil v konkurze na vyhlásenie ktorého podal návrh.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri skúmaní námietky aktívnej legitímácie žalobcu konštatoval, že prvostupňový súd dokazovaním nepreukázal, že žalovaný obdržal všetky doklady a informácie týkajúce sa postúpenej pohľadávky od pôvodného veriteľa (postupcu) podľa § 528 ods. 2 Obč. zák., a preto nemohol ani postupovať podľa čl. II bod 4 záručnej listiny č. ME 002583 (č.l. 6).

Odvolačí súd považuje vyhodnotenie prvostupňového súdu z „gramatického a logického výkladu“ uzatvorených dodatkov k Úverovej zmluve č. 1/1996/EXIM zo 16. februára 1996 za neporušenie záručnej listiny čl. III bod 3/, pretože dodatky k Úverovej zmluve č. 4 a 5 nie sú zmenou Úverovej zmluvy, lebo nejde o obojstranne dohodnutú zmenu úverového vzťahu. Každý dodatok k zmluve vyžaduje súhlas zmluvných strán k tomu, aby bol perfektným právnym úkonom. Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil čl. III bod 3 záručnej listiny č. ME 002583, ktorý presne definuje, kedy veriteľ – žalobca nepotreboval súhlas žalovaného (písomný) k zmene úverovej zmluvy. Teda vôľu zmluvných strán t.j. žalobcu a žalovaného vyjadrenú v čl. III bod 3 záručnej listiny č. ME 002583 nebol prvostupňový súd oprávnený vykladať „gramaticky a logicky“. Súd prvého stupňa mal posúdiť, či dodatok č. 4 a č. 5 neriešia zmeny úrokovej sadzby a zmeny v režime splátok (prolongovanie) na základe žiadosti dlžníka.

Odvolačí súd poukazuje aj na procesné pochybenie prvostupňového súdu, a to Uznesenia z 25. júna 2004, č.k. 61 Cb 63/99-99, ktorým prvostupňový súd pripustil rozšírenie žaloby týkajúcej sa žalovanej sumy na 8 370 000,- Sk.

Žalobca žalobou došlou na súd prvého stupňa 5. augusta 1999 žiadal, aby žalovaný bol zaviazaný rozhodnutím súdu zaplatiť mu sumu 4 059 201,06,- Sk titulom istiny s 18,6 % p.a. úrokom z omeškania od 3. septembra 1998 do zaplatenia.

Dňa 6. septembra 2001 došiel na súd prvého stupňa návrh žalobcu na rozšírenie žalobného návrhu podľa § 95 OSP.

Žalobca týmto návrhom navrhol, aby súd prvého stupňa rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 8 370 000,- Sk titulom istiny, 18,6 % úrok z omeškania zo sumy 4 059 201,06,- od 3. septembra 1998 do 21. júla 2000, 18,6 % úrok z omeškania zo sumy 8 370 000,- Sk od 22. júla 2000 do zaplatenia a trovy konania.

Prvostupňový súd uznesením z 25. júna 2004, č.k. 61 Cb 63/99-99 pripustil rozšírenie žaloby týkajúcej sa žalovanej sumy na 8 370 000 Sk. O úroku z omeškania nerozhodol. Teda nerozhodol o pripustení úroku z omeškania ani jeho výške, a to napriek tomu, že žalobca o to žiadal. Prvostupňový súd napriek tomu o úroku z omeškania rozhodol, priznal žalobcovi nižší úrok ako žiadal v žalobe a aj návrhu na zmenu žalobného petitu, nerozhodol však o 2, 4 % úroku, ktorý žalobcovi nepriznal.

Úlohou súdu prvého stupňa bude preto rozhodnúť o návrhu žalobcu zo 6. septembra 2001 (v časti úrokov z omeškania).

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazujúc na vyššie uvedené, preto dospel k názoru, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie dokazovanie, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 3 OSP). Bude preto úlohou súdu prvého stupňa, aby v novom konaní postupoval v naznačenom smere, doplnil dokazovanie a vo veci znova rozhodol, a to aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 28. februára 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: